

Wyrok z dnia 16 kwietnia 2008 r.

III SK 33/07

Powodem uzależnienia udzielenia koncesji od złożenia zabezpieczenia mogą być wątpliwości organu koncesyjnego dotyczące kondycji finansowej wnioskodawcy.

Przewodniczący SSN Teresa Flemming-Kulesza, Sędziowie SN: Zbigniew Myszka, Andrzej Wróbel (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 16 kwietnia 2008 r. sprawy z powództwa Wojciecha Z. przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki o udzielenie koncesji, na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 8 maja 2007 r. [...]

1. o d d a l i ł skargę kasacyjną,
2. zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

U z a s a d n i e n i e

Wyrokiem z dnia 8 maja 2007 r. [...] Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił apelację Wojciecha Z. (powód) od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w sprawie z odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (Prezes URE) z dnia 21 października 2005 r., [...], odmawiającej udzielenia powodowi koncesji na prowadzenie działalności gospodarczej polegającej na obrocie paliwami ciekłymi. Wydając decyzję odmowną Prezes URE uznał, że osiągając dochód z prowadzonej działalności w wysokości ok. 35.000 zł przy obrocie 5.550.000 zł i posiadając wyłącznie środki obrotowe, powód nie posiada dostatecznych środków finansowych na zapewnienie prawidłowego wykonywania działalności w zakresie hurtowego obrotu paliwami na kwotę ponad 5.000.000 zł. Zdaniem Prezesa URE, zasoby finansowe posiadane przez powoda nie pozwoliłyby na ewentualne zaspokojenie roszczeń osób trzecich, jakie mogłyby powstać na sku-

tek niewłaściwego prowadzenia działalności polegającej na hurtowym obrocie paliwami na wnioskowaną skalę. Dlatego Prezes URE uzależnił udzielenie koncesji od złożenia przez powoda zabezpieczenia majątkowego w kwocie 400.000 zł, w postaci gwarancji ubezpieczeniowej, bankowej lub umowy gwarancyjnej. Powód nie złożył takiego zabezpieczenia, w związku z czym Prezes URE odmówił udzielania koncesji.

Oddalając apelację od wyroku Sądu Okręgowego, Sąd Apelacyjny wskazał, iż niezłożenie zabezpieczenia majątkowego przez powoda dało Prezesowi URE asumpt do wnioskowania o braku odpowiednich środków finansowych, zaś niezłożenie bilansu uniemożliwiło Sądowi Okręgowemu dokonanie ustaleń w tym przedmiocie. Z ustaleń tych wynikało, że powód posiada środki finansowe w wysokości nieprzekraczającej 100.000 zł. Kwota ta - zdaniem Sądu Okręgowego - była niewystarczająca dla pokrycia ewentualnych roszczeń osób trzecich, gdyż przeznaczenie jej na zaspokojenie ewentualnych roszczeń mogłoby spowodować niemożność prowadzenia dalszej działalności przez przedsiębiorcę, który zostałby w ten sposób pozbawiony jakichkolwiek środków finansowych. Sąd Apelacyjny wskazał, iż posiadana w dyspozycji przedsiębiorcy kwota nie wystarczała na pokrycie miesięcznych kosztów działalności, które oszacowano na 416.000 zł, mając na uwadze wniosek o wydanie koncesji na hurtowy handel paliwami w kwocie wyższej niż 5.000.000 zł. Wskazywało to - zdaniem sądu - że działalność powoda musiałaby być finansowana w całości z kredytu kupieckiego. Z postępowania dowodowego wynikało, iż powód nie dysponuje własnym majątkiem w postaci stacji paliw, a jedynie wynajmuje autocysternę. Ponadto, w toku postępowania powód przedstawił jedynie umowę odpowiedzialności cywilnej za lata 2004-2005 na kwotę 50.000 zł.

Powód wniósł skargę kasacyjną, zaskarżając wyrok Sądu Apelacyjnego w całości. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił naruszenie art. 38 w związku z art. 33 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (jednolity tekst: Dz.U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625, ze zm.), poprzez niewłaściwe zastosowanie, przez uznanie, że „uzasadnione było uzależnienie wydania koncesji powodowi od złożenia przez niego dodatkowego zabezpieczenia majątkowego w wysokości 400.000 zł” w sytuacji, „gdy powołany przepis przewiduje jedynie możliwość, a nie konieczność uzależnienia wydania koncesji od złożenia stosownego zabezpieczenia przez wnioskodawcę, zaś z bilansu na dzień 30 września 2005 r. wynikało, że powód dysponował w obrocie kasowym kwotą ok. 200.000 zł, jak również posiadał kapitał własny w kwocie 90.000 zł,

zaś obecnie jego środki pieniężne wynoszą 100.000 zł, a zatem dysponuje on na bieżąco znacznymi środkami finansowymi”.

Pozwany Prezes URE złożył odpowiedź na skargę kasacyjną wnosząc o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jedynym zarzutem podniesionym w skardze kasacyjnej powoda jest zarzut naruszenia przepisów prawa materialnego, dlatego Sąd Najwyższy związany jest ustaleniami faktycznymi Sądów pierwszej i drugiej instancji.

Zgodnie z art. 33 ust. 1 pkt 2 Prawa energetycznego, Prezes URE udziela koncesji wnioskodawcy, który dysponuje środkami finansowymi w wielkości gwarantującej prawidłowe wykonywanie działalności bądź jest w stanie udokumentować możliwości ich pozyskania. Ponadto, przepis art. 38 tego Prawa przewiduje, iż udzielenie koncesji może być uzależnione od złożenia przez wnioskodawcę zabezpieczenia majątkowego w celu zaspokojenia roszczeń osób trzecich, mogących powstać wskutek niewłaściwego prowadzenia działalności objętej koncesją, w tym szkód w środowisku. Przepisy art. 33 i 38 Prawa energetycznego stanowią *lex specialis* w stosunku do przepisów ustawy z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (jednolity tekst: Dz.U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095 ze zm.). Stanowią przejaw reglamentacji działalności gospodarczej, gdyż konstytucyjna zasada wolności działalności gospodarczej, stanowiąca jeden z fundamentów społecznej gospodarki rynkowej jako podstawy ustroju gospodarczego, nie ma absolutnego charakteru. Przepis art. 38 Prawa energetycznego nie precyzuje, w jakich okolicznościach udzielenie koncesji może zostać uzależnione od złożenia zabezpieczenia majątkowego. Jednakże, zestawienie treści tego przepisu z art. 33 ust. 1 pkt 2 Prawa energetycznego prowadzi do wniosku, iż podstawą do uzależnienia udzielenia koncesji od złożenia zabezpieczenia mogą być wątpliwości organu koncesyjnego - Prezesa URE, dotyczące kondycji finansowej wnioskodawcy. Kwestia, czy podmiot ubiegający się o koncesję na prowadzenie reglamentowanej działalności gospodarczej, posiada odpowiednie środki finansowe, należy do okoliczności faktycznych, które powinny zostać ustalone zarówno przez regulatora na etapie postępowania administracyjnego, jak i przez Sądy pierwszej i drugiej instancji. Sądy te ustaliły wyczerpująco, w granicach uznania wyznaczonych przez przepis art. 38 Prawa energetycznego,

dlaczego w okolicznościach niniejszej sprawy, udzielenie koncesji uzależniono od złożenia odpowiedniego zabezpieczenia majątkowego.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji wyroku.

=====